

gebed van de week – Allerheiligen 2019
140 vluchtelingen en 140 heiligen

voor het eerst in de geschiedenis

Op zondag 29 september (de werelddag voor migranten en vluchtelingen) onthulde paus Franciscus voor het eerst in de geschiedenis van het Sint-Pietersplein een nieuw standbeeld op het plein: *Angels Unawares*. Een bronzen sculptuur van een boot met mensgrote vluchtelingen. Hedendaagse en historische, allen slechts in één boot. Het zijn vluchtelingen van verschillende rassen, verschillende culturen, verschillende werelddelen, verschillende periodes zelfs. We zien een Syrische vluchteling, maar ook een joodse man die Nazi-Duitsland wil ontvluchten. Het werd ontworpen door de Canadese kunstenaar Timothy P. Schmalz. Het beeld zal hier een jaar te zien zijn, daarna verhuist het naar het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York.

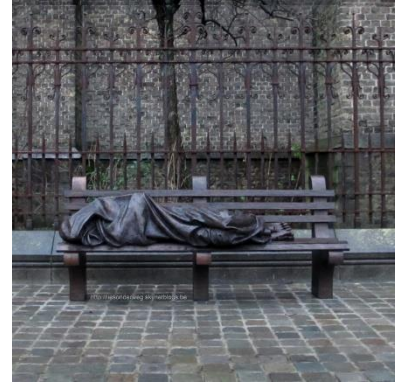

twee keer 140

Het beeld dankt zijn naam aan de uitspraak *'En vergeet de gastvrijheid niet; door haar hebben sommigen zonder het te weten engelen onthaald'* (Brief aan de Hebreeënen, vers 13,2). Het getal van 140 vluchtelingen versterkt dit: er staan ook 140 heiligen rondom het plein.

homeless Jesus

Timothy P. Schmalz schrikt niet terug van stevige spirituele gebaren. Hij is ook de ontwerper van: *'Homeless Jesus'*, een bronzen dakloze man, die wereldwijd in diverse steden op bankjes ligt en bij wie je pas in tweede instantie de littekens in de handen en voeten ziet. Het kan een schok opleveren, maar is tegelijk nauw verbonden aan hoe Jezus zichzelf zag. Hij had geen plaats om te slapen, zei hij zelf. En hij zei dat als je iemand gekleed hebt, je hemzelf hebt gekleed. Het goddelijke verschuilt zich waar je het minst verwacht.

Brugge, Magdalenakerk, homeless Jesus

Met 'Homeless Jesus' kwam Schmalz op het netvlies van de paus. Sinds zijn aantreden in 2013 trekt paus Franciscus zich het lot van de migranten zeer aan. Hij reisde bijvoorbeeld naar het vluchtelingencentrum op Lampedusa en riep Europa op de deuren te openen voor Afrikaanse vluchtelingen. Schmalz werkte uiteindelijk drie jaar aan de sculptuur, nadat het Vaticaan hem in 2016 opdracht had gegeven 'een beeld te maken rondom het thema vluchtelingen'.

wij zijn allemaal vluchteling

De politieke dimensie van de vluchtelingencrisis is diep gepolariseerd. Wat beide polen vreemd genoeg verbindt, is hun opkomen voor de zwakkeren. De ene pool ziet de kwetsbaarheid van wie van over de grens komen, de andere pool ziet de kwetsbaarheid van wie binnen onze grenzen zijn. Zien we een mate van empathie die beide polen delen? Misschien biedt het werk van Schmalz zo'n brug... Door zijn historische aanpak suggereert hij: wij zijn allemaal vluchteling.

De viering van 'de werelddag voor migranten en vluchtelingen' gaat in Italië terug tot 1904. De toenmalige paus, Pius X, vroeg de gelovigen toen voor het eerst te bidden voor de migranten. Toen werden met name de vele Italianen bedoeld, die Italië hadden verlaten in de hoop op een beter leven. Tot 1952 bleef het een Italiaanse aangelegenheid. In dat jaar reisde de Italiaanse traditie echter mét de migranten de grens over en was het voortaan een internationale aangelegenheid.

In 1985 sprak paus Johannes Paulus II zich in een openlijk gebed uit voor migranten over de hele wereld. Het duurde nog tot 2004 voordat ook officieel alle vluchtelingen door de katholieke kerk werden genoemd en de dag zijn officiële naam kreeg.

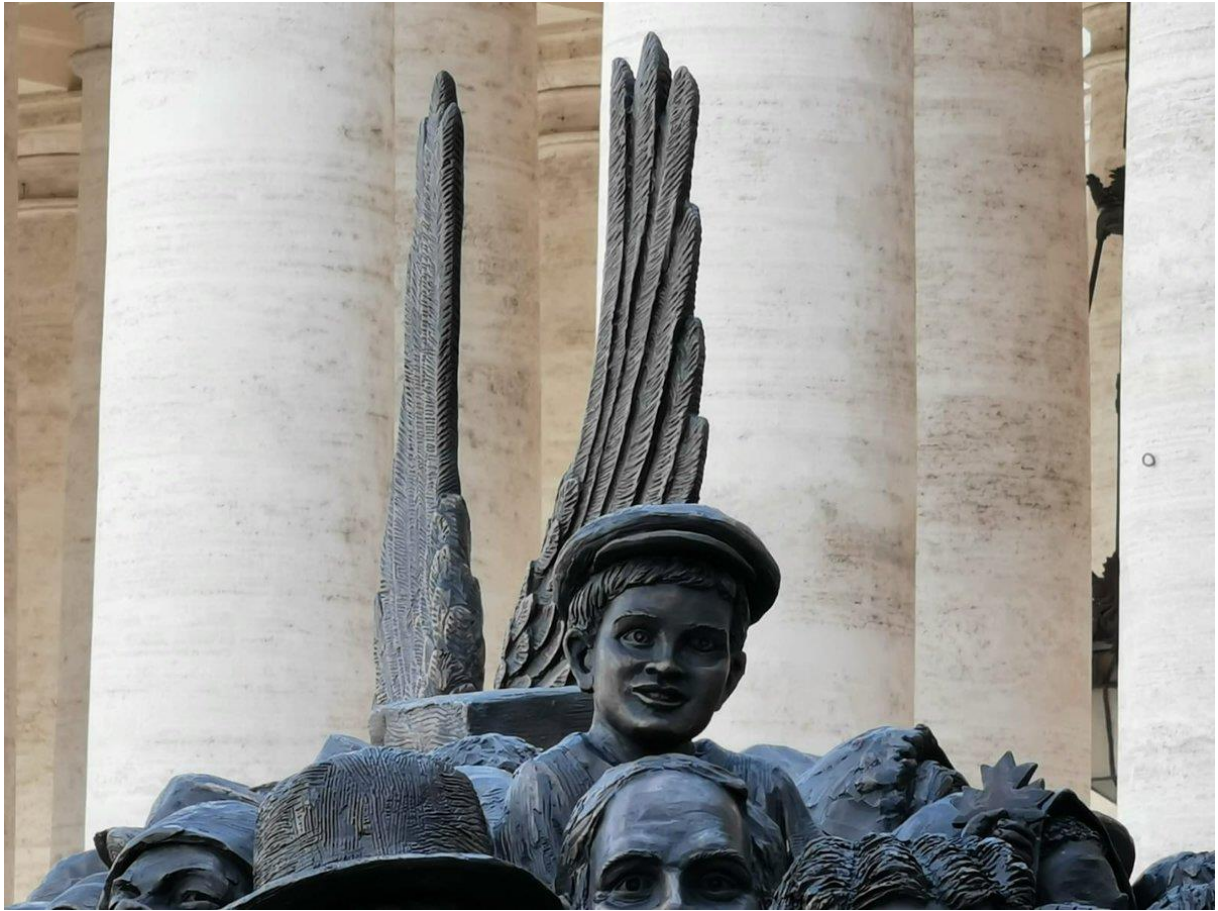
Paus Franciscus gaat nog een stapje verder. In een tijd waarin de vluchtelingencrisis – zeker in Italië – ongekende vormen aanneemt, wilde hij meer doen dan alleen bidden. 'Als christenen kunnen we niet onverschillig staan tegenover de tragedie van armoede, uitsluiting, discriminatie en minachting. Er is een steeds grotere tweedeling in de wereld, waarbij de kloof tussen arm en rijk zorgt voor een onoverbrugbaar wrede houding jegens 'de ander'. Hoe pijnlijk ook, dat is de waarheid. Je naaste liefhebben betekent echter ook zorgen voor naasten die het minder goed hebben getroffen hebben dan jezelf. Die getraumatiseerd zijn, verlaten, opgejaagd... Ze hebben een schuilplaats nodig, niet nog meer vijandigheid,' aldus de paus.

'vleugels van hoop'

Sinds het congres 'genereus ambitieus' van januari 2019 weten we vanuit de voorstelling op de magnifieke toegangspoort van het baptisterium van de Dom van

Firenze, dat de mens die zijn handen uitstrekt naar de hoop, dat juist die mens vleugels krijgt.

HANDEN VOL HOOP

katholiek onderwijs regio West-Vlaanderen – november 2019, week 10

En toen hij de menigte zag,
ging hij de berg op en zette zich daar neer.
Zijn leerlingen kwamen dichterbij.
Hij opende zijn mond en sprak:

Dat ze opstaan en gaan,
zij die vernederd en in ademnood zijn!
Ja, het rijk der hemelen wordt hun deel.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die treuren en in rouw zijn!
Ja, zij zullen versterkt en getroost worden.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die zachtmoedig zijn!
Ja, zij zullen het land beërven.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die hongeren en dorsten naar gerechtigheid!
Ja, zij zullen worden verzadigd.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die barmhartigheid betonen!
Ja, zij zullen barmhartigheid ondervinden.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die zuiver zijn van hart!
Ja, zij zullen God zelf zien.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die vrede stichten!
Ja, zij zullen zonen en dochters van God genoemd worden.

Dat ze opstaan en gaan,
zij die vervolgd worden om de gerechtigheid!
Ja, het rijk der hemelen wordt hun deel.

Sta op en ga, jullie,
wanneer ze jullie beschimpen en vervolgen,
wanneer ze jullie belasteren en van allerlei kwaad beschuldigen
omwille van mij!
Wees dan blij en spring op van vreugde!
Jullie loon zal groot zijn in het verborgene.
Ja, hebben ze niet ook de profeten vervolgd,
zij die jullie zijn voorgegaan?
naar Mt 5, 1-12

